

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Ε ΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 01-06-2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/1139-1/01-06-2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η Α Ρ . 67/2011

Η Αρχή Προστασίας εδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στο κατάστημά της την 31.05.2011 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Χ. Παληκοκόστας, Αναπληρωτής Πρόεδρος, παραιτηθέντος του Προέδρου της Αρχής Χ. Γεραρή, Γ. Λαζαράκος, ως εισηγητής, Π. Τσαντίλας και . Λιάππης, αναπληρωματικά μέλη, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Α.Ι. Μεταξά, Α. Πράσσου, και Λ. Κοτσαλή αντίστοιχα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσα χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Κ. Καρβέλη, νομικός ελέγκτρια, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ε. Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1139/14.7.2011 αίτηση του Στρατοδικείου Αθηνών για γνωμοδότηση της Αρχής σχετικά με το αίτημα του ερευνητή Α για πρόσβαση στα αρχεία του Στρατοδικείου.

Η Αρχή εξετάζοντας την παραπάνω αίτηση και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦ ΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρ. 7 § 2 περ. στ' του ν. 2472/1997 «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν... η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά

σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται». Το άρθρ. 2 στοιχ. β' του ίδιου νόμου ορίζει ότι στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα συγκαταλέγονται και αυτά που αφορούν στις ποινικές διώξεις ή καταδίκες του ατόμου. Σύμφωνα με το άρθρ. 2 στοιχ. δ' του ίδιου νόμου ως «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» ορίζεται, μεταξύ άλλων, η συλλογή, η αποθήκευση, η εξαγωγή, η χρήση, η διάδοση, ή κάθε άλλης μορφής διάθεση των προσωπικών δεδομένων.

Το άρθρ. 4 § 1 στοιχ. α' και β' του ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι ο σκοπός της επεξεργασίας πρέπει να είναι καθορισμένος, σαφής και νόμιμος, τα δεδομένα να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα απαιτούνται ενόψει του σκοπού της επεξεργασίας.

Το άρθρ. 10 του ίδιου νόμου ορίζει τα εξής: «1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Ιεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ' εντολήν του. (...) 2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας. ...»

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις προκύπτει ότι η επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται υπό τις προϋποθέσεις του άρθρ. 7 § 2 περ. στ' του ν. 2472/1997, δεδομένου ότι ο σκοπός της επεξεργασίας - όπως, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η επιστημονική ιστορική έρευνα είναι νόμιμος (βλ. και άρθρ. 16 παρ. 1 Σ.), σαφής και καθορισμένος και εφόσον τα δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας δεν υπερβαίνουν τον σκοπό της επεξεργασίας και λαμβάνονται τα οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρ. 10 του προαναφερθέντος νόμου.

Όπως έχει κρίνει η Αρχή σε ανάλογες περιπτώσεις (αποφάσεις με αριθμ. 63/2002, 53/2003): «στην περίπτωση της ιστορικής έρευνας, όταν αυτή αφορά επαρκώς εξατομικευμένα πρόσωπα της ιστορίας που βρίσκονται ακόμα εν ζωή, θα

πρέπει ο ερευνητής, με μέριμνα του υπευθύνου επεξεργασίας, να λαμβάνει προηγουμένως σχετική άδεια της Αρχής». Οπότε η Αρχή χορήγησε την σχετική άδεια προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας του σχετικού αρχείου, από τον οποίο ζητούσε ο ερευνητής την πρόσβαση προς εκπλήρωση του ερευνητικού/επιστημονικού σκοπού, «υπό τον όρο ότι θα τηρηθεί η ανωνυμία των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα αιτούμενα στοιχεία, ώστε να αποφευχθεί κάθε δυνατότητα ταυτοποίησης» σε κάθε περίπτωση δηλ. με τήρηση της ανωνυμίας κατά τη δημοσιοποίηση των πορισμάτων της σχετικής έρευνας.

Η Αρχή με τις με αριθμ. 46, 47/ 2004 αποφάσεις της χορήγησε ανάλογη άδεια στον υπεύθυνο επεξεργασίας για την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων υγείας για επιστημονικούς/ερευνητικούς σκοπούς με τους εξής όρους: α) η πρόσβαση στα σχετικά αρχεία να γίνει στο χώρο τήρησής τους, ώστε να μην εκφύγουν από την σφαίρα επιρροής του υπευθύνου επεξεργασίας β) οι αιτούντες την πρόσβαση θα εξάγουν από το αρχείο μόνο όσα στοιχεία τους είναι κατά την επιστημονική κρίση τους απαραίτητα για την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου, τα στοιχεία θα εξαχθούν σε ανώνυμη μορφή και γ) η ανωνυμοποίηση των προσωπικών δεδομένων θα γίνει κατά τα διάρκεια της πρόσβασης στα δεδομένα (καθώς, στις κρινόμενες περιπτώσεις, δεν προέκυψε η ανάγκη των αιτούντων-ερευνητών να συνδέσουν τα στοιχεία που ταυτοποιούν τα υποκείμενα με τα προσωπικά τους δεδομένα και να καταγράψουν πλήρη –μη ανωνυμοποιημένα- στοιχεία για την διεξαγωγή της έρευνας).

Από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1139/14.2.2011 αίτησή του το Στρατοδικείο Αθηνών ζητά την χορήγηση αδειάς από την Αρχή, ώστε να επιτραπεί η πρόσβαση στον ιστορικό ερευνητή Α στο αρχείο που τηρεί σχετικά με την υπόθεση «ΑΣΠΙ Α». Η συγκεκριμένη υπόθεση εκδικάστηκε από το Ιαρκές Στρατοδικείο Αθηνών (Τμήμα Β') κατά τα έτη 1966 κα 1967 και αφορά σε καταδίκη και αθώωση αξιωματικών του Ελληνικού Στρατού για τις πράξεις «Ένωσις προς στάσιν» και «Συνωμοσία προς εκτέλεσιν πράξεως εσχάτης προδοσίας». Ο ερευνητής Α αιτείται την πρόσβαση στο ανωτέρω αρχείο για επιστημονικούς λόγους και πιο συγκεκριμένα, λόγω εργασίας που επιθυμεί να εκπονήσει για την ζωή και το έργο του δικηγόρου Β ο οποίος συμμετείχε στην δίκη ως συνήγορος υπεράσπισης των κατηγορουμένων.

Επειδή υπάρχει πιθανότητα ανάμεσα στο αρχειακό υλικό στο οποίο ζητείται η πρόσβαση από τον ερευνητή να υπάρχουν δεδομένα προσώπων που βρίσκονται εν ζωή, τυγχάνει εφαρμογής ο ν. 2472/1997 και η Αρχή γνωμοδοτεί για τη χορήγηση (ή μη) αδείας για πρόσβαση στο εν λόγω αρχείο.

Επειδή η πρόσβαση στο σχετικό αρχείο του Στρατοδικείου Αθηνών είναι αναγκαία για τον αιτούντα, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η έρευνά του, πρέπει να του επιτραπεί η πρόσβαση στο αρχείο της υπόθεσης «ΑΣΠΙ Α» που τηρείται στο Στρατοδικείο Αθηνών, εφόσον εξάγει μόνο τα δεδομένα που κατά την επιστημονική του κρίση είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση της μελέτης του, καταγράφει μόνον το ιστορικό της υπόθεσης και όχι τα στοιχεία που ταυτοποιούν το ιστορικό με συγκεκριμένα πρόσωπα, που δυνατόν να βρίσκονται ακόμα στη ζωή, εξάγει τα στοιχεία σε ανώνυμη μορφή και τηρήσει την ανωνυμοποίηση σε κάθε μεταγενέστερη χρήση των δεδομένων αυτών με π.χ. δημοσιοποίηση της έρευνας.

Για τους λόγους αυτούς

Χορηγεί άδεια στο Στρατοδικείο Αθηνών, ως υπεύθυνο επεξεργασίας του παραπάνω αρχείου να επιτρέψει στον ερευνητή Α την πρόσβαση στο εν λόγω αρχείο με τους εξής όρους: η πρόσβαση να γίνει στον τόπο που αυτό τηρείται σήμερα, και ο ερευνητής να εξάγει μόνο τα δεδομένα που, κατά την επιστημονική του κρίση, είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση της μελέτης του, να καταγράφει μόνον το ιστορικό της υπόθεσης και όχι τα στοιχεία που ταυτοποιούν το ιστορικό με συγκεκριμένα πρόσωπα, που δυνατόν να βρίσκονται ακόμα στη ζωή, να εξάγει τα στοιχεία σε ανώνυμη μορφή και να τηρήσει την ανωνυμοποίηση σε κάθε μεταγενέστερη χρήση των δεδομένων αυτών.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρήστος Παληκοβάστας

Μελλομένη Γιαννάκη